

Ändringar i Säkerhetsskyddslagen

Säkerhetsnätverket 2021-09-28
Dan Larsson och Ebbe Nordahl

Insightsecurity.se | Copyright © 2021

1

Vad händer och när?

2021-05-20	Regeringen proposition lämnas till Riksdagen
2021-10-14—21	Beredning i Justitieutskottet
2021-10-27	Debatt och beslut(?) i Riksdagen
2021-12-01	Planerat ikraftträdande

Insightsecurity.se | Copyright © 2021

2

Bakgrund

Regeringen vill skärpa lagen på grund av:

- Säkerhetsskyddet eftersatt, bland annat på grund av otillräcklig prioritering av säkerhetsskyddsfrågorna i organisationen

Huvudsakliga delar i förändringen (enligt regeringen):

- Säkerhetsskyddschefens roll
- Stärkt skydd vid avtal och samarbeten
- Mer effektiv tillsyn med bland annat vitesförelägganden och sanktionsavgifter som verktyg

Insightsecurity.se | Copyright © 2021

3

Nuläge

Brister i säkerhetsskyddet bland myndigheter och företag:

Mikael Damberg, inrikesminister angående ändringar i Säkerhetsskyddslagen:
"...Vissa inträffade händelser och den säkerhetspolitiska utvecklingen har dock visat att det finns behov av ytterligare åtgärder."

Klas Friberg, chef säkerhetspolisen:
"Frammande makt använder hela sina samhällens resurser strukturerat och systematiskt, samordnar olika medel och agerar både på egen hand och via ombud för att nå sina mål. Sverige är i dag inte tillräckligt väl rustat för att möta detta hot, säger Klas Friberg."

Charlotte von Essen, blivande chef säkerhetspolisen:
"Hoten från främmande makt och extremistmiljöerna har ökat, och samtidigt finns stora brister i säkerhetsskyddet."

Inlightsecurity.se | Copyright © 2021 4

4

Nuläge (forts)

Brister i säkerhetsskyddet bland myndigheter och företag:

Regeringens proposition 2020/21:194: *"Avsaknaden av sedvanliga tillsynsbefogenheter och möjligheter att ingripa gör dock att det finns en risk att verksamhetsutövare är mindre benägna att följa tillsynsmyndigheternas anvisningar och säkerhetsskyddslagstiftningens krav, vilket i förlängningen kan leda till skada för Sveriges säkerhet."*

Stor del av regelverket finns i dag i förordning och föreskrifter. Delar av detta flyttas nu in i lagen.

Inlightsecurity.se | Copyright © 2021 5

5

Viktiga förändringar

- Anmälningsskyldighet för den som bedriver säkerhetskänslig verksamhet införs
- Säkerhetsskyddschefens roll blir tydligare med bland annat mer och tydligare ansvar
- Skärpta krav avseende verksamhetsutövarens skyldighet att teckna säkerhetsskyddsavtal i flera led
- Särskild säkerhetsskyddsbedömning och lämplighetsprövning samt i vissa fall samråd med tillsynsmyndigheten innan säkerhetsskyddsavtal skrivs

Inlightsecurity.se | Copyright © 2021 6

6

Viktiga förändringar

- Skärpta krav avseende överlåtelser, utkontraktering mm av verksamhet och egendom, med bl a krav på särskild säkerhetsskyddsbedömning, lämplighetsprövning och i vissa fall samråd med tillsynsmyndigheten
- Skärpt tillsyn med bland annat undersökningsbefogenheter. Krav på åtgärder kan förenas med vite.
- Sanktionsavgifter kan tas ut vid underlåtelser. Avgiften kan vara upp till 50 000 000 kr

Inlightsecurity.se | Copyright © 2021 7

7

Anmälningsplikt

Den som till någon del bedriver säkerhetskänslig verksamhet ska utreda behovet av säkerhetsskydd och utan dröjsmål anmäla att den bedriver sådan verksamhet till tillsynsmyndigheten. Även att sådan verksamhet upphört ska anmälas.

Inlightsecurity.se | Copyright © 2021 8

8

Säkerhetsskyddschef

- Säkerhetsskyddschef ska finnas
- Säkerhetsskyddschefen ska vara direkt underställd chef för verksamheten (gäller alla verksamhetsutövare)
- Säkerhetsskyddschefen ska leda och samordna säkerhetsskyddsarbetet samt kontrollera att det bedrivs enligt lag och föreskrifter. Kan ej delegeras!

Orsak: Konstaterade brister i kommunikation mellan säkerhetsfunktion och ledning vilket är problematiskt då ledningen fattar beslut i större frågor. Säkerhetsskyddsaspekter måste beaktas tidigt i beslutsprocesser.

Inlightsecurity.se | Copyright © 2021 9

9

Ändringar i Säkerhetsskyddslagen

Upphandling med säkerhetsskyddsavtal

Säkerhetsnätverket 2021-09-28
Dan Larsson och Ebbe Nordahl

insightsecurity.se | Copyright © 2021

10

Okunskap eller .....?

Utbildning kanske hjälper

gorenhagglundkd
Carl Blot också på plats första kvart

Saxat från Kim Hakkarainen

11

Upphandling med Säkerhetsskyddsavtal

<p>Nuvarande lydelse</p> <ul style="list-style-type: none"> När statliga myndigheter, kommuner, landsting avser att ..... ingå ett avtal om varor, tjänster eller byggtreprenader 	<p>Förslaget</p> <ul style="list-style-type: none"> Den som bedriver säkerhetskänslig verksamhet avser att ..... ingå ett avtal inleda någon annan form av samverkan eller samarbete med en utomstående part
--	--

insightsecurity.se | Copyright © 2021

12

Berörs vår verksamhet?

Hur vet jag? Om vi sysslar till någon del med säkerhetskänslig verksamhet?

Vad är? Säkerhetskänslig verksamhet

Kan vi vara? Verksamhetsutövare

Säkerhetsskyddsanalys

Insightsecurity.se | Copyright © 2021 13

13

Upphandling med säkerhetsskyddsavtal

Vem? Alla verksamhetsutövare som avser genomföra upphandling, ingå avtal eller inleda samverkan eller samarbete

Vad? * Identifiera vilka uppgifter säkerhetsskyddsavtal i nivå **konfidentiell** eller högre
* Verksamhet av motsvarande betydelse

Hur? Krav på analys
Särskild säkerhetsbedömning } Ska dokumenteras
Lämplighetsprövning }

När? Genomförs **innan** överlåtelsearbetet påbörjas

Samråd Ja, i nivå **hemligt** och högre med tillsynsmyndigheten

Kvalificerat hemlig
Vid en synnerligen allvarlig skada

Hemlig
Vid en allvarig skada

Konfidentiell
Vid en inte obetydlig skada

Begränsat hemlig
Vid endast ringa skada

Insightsecurity.se | Copyright © 2021 14

14

Särskild säkerhetsbedömning

Börja i din säkerhetsskyddsanalys

- identifiera vilka säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter och
- vilken säkerhetskänslig verksamhet i övrigt
- som den utomstående parten **kan** få tillgång till och som **kräver** säkerhetsskydd

Vad ska skyddas?

Insightsecurity.se | Copyright © 2021 15

15

Lämplighetsprövning

Dags undersöka om är lämpligt från säkerhetsskyddssynpunkt

Utgå från tidigare särskilda säkerhetsbedömningen

Koppla på om det finns några andra "övriga omständigheter"

Insightsecurity.se | Copyright © 2021 16

16

Samråd med tillsynsmyndigheten

säkerhetsklassificerade uppgifter

säkerhetsklassig verksamhet i övrigt

Om utomstående kan få tillgång till:

- Uppgifter i säkerhetsskyddsklass **HEMLIG** eller högre
- Annan verksamhet av motsvarande betydelse för Sveriges säkerhet

Kvalificerat hemlig
Vid en synnerligen allvarlig skada

Hemlig
Vid en allvarig skada

Konfidentiell
Vid en inte obetydlig skada

Begränsat hemlig
Vid endast ringa skada

Insightsecurity.se | Copyright © 2021 17

17

Upphandling med säkerhetsskyddsavtal

Särskild säkerhetsbedömning

Lämplighetsprövning

Samråd

Tillståndsmyndighetens prövning

Komplettering – Godkännande/**Förbud**

Insightsecurity.se | Copyright © 2021 18

18

Kostnaderna i samband med ökade säkerhetsskyddskrav?

Allt med i säkerhetsskyddsavtalet

Överenskommelse/fördelning om hela säkerhetspaketet

- Kostnader för säkerhetsskyddet
- Organisationen
- Säkerhetsprövning
- Registerkontrollen och placering i säkerhetsklass
- Utbildning
- Kontroll

Var noggranna!

19

Ändringar i Säkerhetsskyddslagen

Överlåtelse

Säkerhetsnätverket 2021-09-28
Dan Larsson och Ebbe Nordahl

insightsecurity.se | Copyright © 2021

20

Vad är det som gör att regeringen styr i överlåtelser?

Varför alla ingrepp i svensk företagsamhet?

De är oerhört angelägna !

insightsecurity.se | Copyright © 2021

21

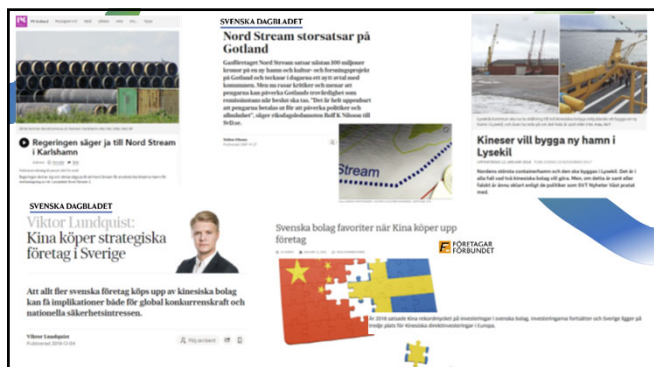

21

22

Överlåtelse av säkerhetskänslig verksamhet och viss egendom

Vilka? Gäller alla verksamhetsutövare som avser att överlåta säkerhetskänslig verksamhet

Vad? **Hela eller någon del** av säkerhetskänslig verksamhet **Egendom** i verksamheten (**ej fast egendom**) betydelse för Sveriges säkerhet eller int. åtagande om säkerhetsskydd

Hur? Krav på analys
Särskild säkerhetsbedömning } Dokumentera
Lämplighetsprövning }

När? Genomförs **innan** överlåtelsearbetet påbörjas

Insightsecurity.se | Copyright © 2021 23

23

Särskild säkerhetsbedömning

Även här - börja i din säkerhetsskyddsanalys

- identifiera vilka säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter och
- vilken säkerhetskänslig verksamhet i övrigt
- som förvärvaren parten kan få tillgång till och som kräver säkerhetsskydd

Vad ska skyddas?

Insightsecurity.se | Copyright © 2021 24

24

Lämplighetsprövning

Dags undersöka om är lämpligt från säkerhetsskyddssynpunkt

Utgå från tidigare särskilda säkerhetsbedömningen

Koppla på om det finns några andra "övriga omständigheter"

Insightsecurity.se | Copyright © 2021 25

25

Samråd med tillsynsmyndigheten

säkerhetskänslig verksamhet

Även när någon:

- Tänker överlåta aktier eller andelar i **säkerhetskänslig verksamhet**
  - Undantag – publika aktier

Om de finner brister dokumentationen
Kan bli föreläggande om åtgärder

Kvalificerat hemlig
Vid en synnerligen allvarlig skada

Hemlig
Vid en allvarlig skada

Konfidentiell
Vid en inte obetydlig skada

Begränsat hemlig
Vid endast ringa skada

Insightsecurity.se | Copyright © 2021 26

26

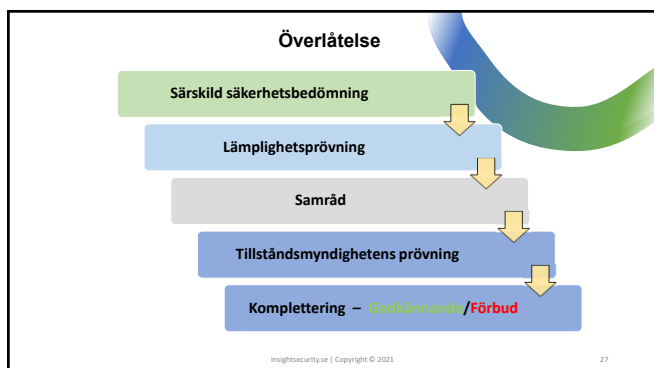

27

Ändringar i Säkerhetsskyddslagen

Tillsyn, viten, sanktionsavgifter
och överklagande

Säkerhetsnätverket 2021-09-28
Dan Larsson och Ebbe Nordahl

Insightsecurity.se | Copyright © 2021

28

Tillsyn

- Över verksamhetsutövare
- Över aktörer som verksamhetsutövaren (i alla led) har ingått säkerhetsskyddsavtal med
- Den som står under tillsyn ska tillhandahålla information och bereda tillgång till lokaler med mera
- Tillsynsmyndighet kan förelägga den som står under tillsyn att tillhandahålla information och bereda tillräde. Föreläggandet kan förenas med vite
- Tillståndsmyndighet kan begära handräckning av Kronofogdemyndigheten
- Tillståndsmyndighet kan besluta att förelägga verksamhetsutövare att vidta åtgärder, vilket kan förenas med vite

Insightsecurity.se | Copyright © 2021

29

Tillsyn fortsn

- Säkerhetspolisen och Försvarsmakten blir samordningsmyndigheter. Den utövar tillsyn över de mest skyddsvärda verksamheterna
- Tillsynsmyndigheter (utöver ovanstående) blir:
  - Svenska Kraftnät
  - Transportstyrelsen
  - PTS
  - FMV
  - Finansinspektionen
  - Statens Energimyndighet
  - Strålsäkerhetsmyndigheten
  - Länsstyrelserna i Stockholms, Skåne, Västra Götalands och Norrbottens län

Insightsecurity.se | Copyright © 2021

30

Viten

Lag (1985:206) om viten

3 § När vite föreläggs, skall det fastställas till ett belopp som med hänsyn till vad som är känt om adressatens ekonomiska förhållanden och till omständigheterna i övrigt kan antas förmå honom att följa det föreläggande som är förenat med viten. Vitet skall fastställas till ett bestämt belopp, om annat inte följer av 4 §. Om vite föreläggs flera personer gemensamt, skall ett särskilt belopp fastställas för var och en av dem.

31

Sanktionsavgifter

Sanktionsavgift kan tas ut om verksamhetsutövare åsidosätter sina skyldigheter enligt lagen eller föreskrifter som meddelats med stöd av den. Exempel:

- verksamhetsutövare inte genomför säkerhetsskyddsanalys
- verksamhetsutövare underlåter att anmäla säkerhetskänslig verksamhet
- krav avseende säkerhetsskyddschefens roll och placering inte efterlevs
- inget eller bristfälligt säkerhetsskyddsavtal
- verksamhetsutövaren genomfört utkontraktering i strid med förbud
- verksamhetsutövaren genomfört överlåtelse i strid med förbud

32

Sanktionsavgifter fortsn

Belopp: 25 000 – 50 000 000 kronor, dock högst 10 000 000 kronor för statlig myndighet

- Hänsyn tas till:
  - Skada eller sårbarhet
  - Uppsåt
  - Vilka åtgärder verksamhetsutövaren vidtagit för att begränsa verkningar
  - Tidigare överträdelser
  - Vinst som överträdelsen medfört

33

Överklagande

Beslut...

- 4:9 förelägganden att vidta åtgärder i samband med säkerhetsskyddsavtal om informationen hemlig eller verksamheten av motsvarande betydelse
- 4:15 förelägganden att vidta åtgärder i samband med överlåtelse
- 6:4 förelägganden om att tillhandahålla information och ge tillträde i samband med tillsyn samt vite
- 6:6 förelägganden att vidta åtgärder enligt lagen samt vite
- 7 kap sanktionsavgift

överklagas till **Förvaltningsrätten** i Stockholm. Att överklaga till **Kammarrätten** kräver **prövningstillstånd!**

Insightsecurity.se | Copyright © 2021 34

34

Överklagande

Beslut...

- 4:11 förbud baserat på att åtgärder enligt 4:9 ej följs
- 4:17 förbud baserat på att åtgärder enligt 4:15 ej följs
- 4:18 att överlåtelse i strid med 4:17 är ogiltig

Samt föreläggande...

4:12 angående pågående förfarande som kräver säkerhetsskyddsavtal och som är olämpligt riktat mot båda parter

4:19 angående överlåtelse som är ogiltig enligt 4:18

överklagas till **Regeringen!**

Övriga beslut enligt denna lag får inte överklagas!

Insightsecurity.se | Copyright © 2021 35

35

Kontaktuppgifter:

Ebbe Nordahl   0767 – 65 58 80, ebbe.nordahl@insightsecurity.se

Dan Larsson   0705 – 85 20 75, dan.larsson@insightsecurity.se

Insightsecurity.se | Copyright © 2021 36

36
